

prima instanță: M. Țugui

dosarul nr. 2ra-2158/17

instanța de apel: D. Manole, Gr. Dașchevici, Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Catanoi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Catanoi împotriva lui Dinu Rusu cu privire la demolarea construcției și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Gheorghe Catanoi și a fost admis apelul declarat de către Dinu Rusu, casată hotărârea Judecătoriai Căușeni din 26 decembrie 2016 în partea admiterii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și emisă în această parte o nouă hotărâre de respingere a acestei pretenții, iar în rest hotărârea a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La data de 23 mai 2016, Gheorghe Catanoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dinu Rusu cu privire la demolarea construcției și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza certificatului de moștenitor testamentar din 06 august 2015 a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu destinație construcție locativă, cu nr. cadastral XXXXXX și a casei de locuit cu nr. cadastral XXXXXX.

Menționează că, în anul 2015 pârâtul a construit în apropierea casei sale situată în XXXXXX un depozit de păstrare a produselor agricole fără a respecta distanța minimă de la locuința sa, în lipsa certificatului de urbanism, proiectului și altor formalități legate de construcție, acestea fiindu-i eliberate de către administrația publică locală Căușeni cu dată anterioară.

Invocă că, pe acest caz, Inspecția de Stat în Construcții a întocmit un proces verbal, care ulterior a fost anulat de către instanța de judecată din lipsa faptei contravenționale, motivul fiind prezentarea de către Dinu Rusu a certificatului de urbanism și autorizației de construcție.

Afirmă că, ulterior, s-a adresat la Centrul de Sănătate Publică din r-nul Căușeni cu o cerere, prin care a solicitat furnizarea informației privind respectarea normelor în construcții, fiind informat prin răspunsul din 07 august 2015 că, distanța de la locuința sa și până la depozitul vizat este de 19 metri, iar conform normelor sanitare de proiectare întreprinderilor industriale, distanța minimă de la depozitele pentru păstrarea produselor agricole trebuie să fie de cel puțin 50 metri.

Relevă că, la data de 18 mai 2016, Centrul de Sănătate Publică i-a eliberat o copie a răspunsului întocmit de către Inspekția de Stat în Construcții, prin care s-a explicat legalitatea documentului normativ CH 245-71, indicându-se că, documentul normativ menționat este introdus în lista documentelor normative în construcții în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova, fiind publicată în Monitorul construcțiilor, aprobat prin ordinul nr. 29 din 18 ianuarie 2000 al Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului.

Sușine că, această încălcare nu a fost obiectul procesului-verbal întocmit în privința lui Dinu Rusu și nici a examinării cauzei contravenționale în instanța de judecată.

Invocă că, reieșind din conținutul scrisorilor nominalizate, amplasarea depozitului de păstrare a produselor agricole la o distanță mai mică de 50 metri de la construcțiile locative atentează la sănătatea populației.

Solicită obligarea lui Dinu Rusu să demoleze depozitul de păstrare a produselor agricole amplasat în or. Căușeni, str-la 1 Renașterii 2.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul a depus o cerere de completare a acțiunii, prin care a solicitat obligarea lui Dinu Rusu să demoleze depozitul de păstrare a produselor agricole amplasat în or. Căușeni, str-la 1 Renașterii 2 și repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Căușeni din 26 decembrie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate de la Dinu Rusu în beneficiul lui Gheorghe Catanoi suma de 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță, admitând pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, și-a argumentat concluzia prin faptul că, depozitul de păstrare a produselor agricole, situat pe str-la 1 Renașterii 2, or. Căușeni este unul de proporții mari și este construit în imediata vecinătate a imobilului, care aparține cu drept de proprietate reclamantului. Destinația depozitului de păstrare a produselor agricole în cantități mari generează o influență sporită asupra proprietății reclamantului, ca zgomot, vibrație, miros, apariția rozătoarelor, influență care este apreciată ca fiind una considerabilă ce crează discomfort asupra imobilului reclamantului, cauzându-i un prejudiciu moral iar suma de 100 000 lei reprezintă o satisfacție echitabilă.

Respingând cerința cu privire la demolarea depozitului de păstrare a produselor agricole, prima instanță și-a argumentat concluzia reiterând că, prin hotărârea Judecătorei Căușeni din 19 aprilie 2016 a fost încetat procesul contravențional în privința lui Dinu Rusu intentat în baza art. 179 din Codul contravențional, fiind constatată legalitatea construirii depozitului litigios, fapt confirmat și prin autorizația nr. 54 din 18 septembrie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de către Gheorghe Catanoi și a fost admis apelul declarat de către Dinu Rusu, casată hotărârea Judecătorei Căușeni din 26 decembrie 2016 în partea admiterii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și emisă în această parte o nouă hotărâre de respingere a acestei pretenții. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, Gheorghe Catanoi nu a prezentat probe prin care să confirme cauzarea unui prejudiciu moral, mai mult ca atât, această cerință este accesorie în raport cu pretențiile inițiale a căror netemeinicie a fost constatată iar ca efect, la fel, urmează a fi respinsă.

La data de 03 august 2017, Gheorghe Catanoi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și nu au fost apreciate corect probele.

Menționează că, la soluționarea cauzei instanțele de judecată nu au stabilit perioada în care a fost edificată construcția și nu a luat în considerație faptul că, certificatul de urbanism și autorizația de construcție au fost eliberate intimatului la data de 25 mai 2015 și 18 septembrie 2015, însă la data de 25 mai 2015 depozitul deja era edificat în mod ilegal.

Califică ca eronată concluzia primei instanțe precum că, el ca persoană interesată nu a contestat hotărârea Judecătorei Căușeni din 19 aprilie 2016, prin care a fost încetat procesul contravențional în privința lui Dinu Rusu intentat în baza art. 179 din Codul contravențional, deoarece el nu a fost parte în proces și nici nu a fost acceptată cererea sa de a interveni în proces, astfel, nu a fost în drept să folosească calea de atac împotriva acestei hotărâri.

Notează că, instanțele de judecată nu au luat în considerație faptul că, la data de 05 mai 2017, de către organul de urmărire penală a IP Căușeni al IGP, a fost începută urmărirea penală pe elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) din Codul penal, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu.

Relevă că, temei pentru inițierea urmăririi penale a servit faptul că, la data de 26 mai 2015, persoane publice din cadrul Primăriei or. Căușeni, folosind intenționat situația de serviciu, în virtutea Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală, contrar prevederilor Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție și ignorând prevederile Regulamentului privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 306 din 30 martie 2000, fără a elabora schema de amplasare a imobilului și a rețelelor edilitare, în lipsa avizurilor de la organele supravegherii de stat și fără a consulta cetățenii în vederea schimbării destinației construcției, au emis și semnat dispoziția nr. 02/1-7-334 din 26 mai 2015 cu privire la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea construcțiilor, și respectiv au eliberat ilegal cet. Dinu

Rusu certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 45 din 25 mai 2015, privind proiectarea unui depozit pentru păstrarea produselor agricole în or. Căușeni, pe str. Renașterii, 2, astfel, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Consideră că, instanța de apel eronat a concluzionat că, abateri de la normele de fezabilitate CH 245-71 la construirea depozitului situat pe str-la 1 Renașterii 2, or. Căușeni nu au fost admise, fapt care se confirmă prin scrisoarea Centrului de Sănătate Publică r-nul Căușeni din 07 august 2015.

Invocă că, instanțele de judecată au apreciat ca legal certificatul de urbanism pentru proiectare și autorizația de construcție eliberate de autoritatea competentă în mod abuziv, însă nu au luat în considerație faptul intentării urmăririi penale.

Consideră că, prima instanța admitând parțial cerința de încasare a prejudiciului moral a concluzionat corect că, destinația depozitului de păstrare a produselor agricole în cantități mari generează și o influență sporită asupra proprietății sale, ca zgomot, vibrație, miros, apariția rozătoarelor, iar expunerile instanței de apel referitor la lipsa suportului probatoriu este de natură declarativă.

Sușine că, instanța de apel concluzionând că, în cazul în care va fi dispusă demolarea depozitului de păstrare a produselor agricole, se va leza în mod inadmisibil dreptul intimatului la protecția proprietății, i-au încălcat dreptul său de proprietate privată prevăzut în art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul la repararea prejudiciului moral cauzat prin fapte ce atentează la drepturile sale personale, precum și dreptul la un proces echitabil.

Prin referința depusă la data de 07 decembrie 2017 Dinu Rusu a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei ilegale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Gheorghe Catanoi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Gheorghe Catanoi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Gheorghe Catanoi ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Gheorghe Catanoi se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic